

Til:	Programrådet i sosiologi
Fra:	Undervisningsansvarlig
Sakstype:	Orienteringssak
Møtedato:	12. desember 2012
Notatdato:	5. desember 2012
Saksbehandler:	Kathrine Løvberg

Sak 4, saksnr. 53/12: Survey temaspesialiseringsemner

Vi har fanget opp i nyhetssaker på sosiologinettsteder og i andre medier at det blant noen studenter har vært misnøye med utvalget av temaspesialiseringsemner som tilbys ved instituttet. Vi har derfor sendt ut nettskjema til henholdsvis bachelor- og masterstudentene (separate surveyer for her av disse) med spørsmål om hvilke temaspesialiseringsemner de ønsker at instituttet skal tilby. Besvarelsene var anonyme.

Svarene viser at det er stor variasjon i hvilke emner studentene ønsker seg, og også at det sosiologiske engasjementet er bredt blant studentene. Det var flere som svarte blant masterstudentene enn blant bachelorstudentene, noe som nok henger sammen med at bevisstheten om hvilke temaer man synes er interessante har fått tid til å feste seg.

Svarene kan brukes for å justere eksisterende emner, men også for en planlegging av nye emner. Det siste hadde nok vært mer nærliggende om vi hadde sett massiv oppslutning om ett bestemt emne. Uansett er surveyen viktig for videre undervisningsplanlegging, og vi kan godt tenke oss å gjennomføre tilsvarende surveyer med jevnlig mellomrom for å se om svarene varierer fra ett kull studenter til et annet, eller om det utpeker seg noen trender over tid.

Vedlegg 1: Tilbakemeldinger fra BA
Vedlegg 2: Tilbakemeldinger fra MA

Bachelorstudentene:

Hvilke temaspesialiseringsemner savner dere i sosiologiutdanningen ved UiO?

Hva skulle innholdet i et slikt emne være? Tilbys et slikt emne ved andre sosiologiutdanninger?

- **Analytisk sosiologi**
- **Mikrososiologi!** For eksempel symbolsk interaksjonisme er noe jeg virkelig har lyst til å ta men dere har jo ikke noe i nærheten engang. Det synes jeg er lite tilfredsstillende fra ett så stort universitet. Det gjelder forøvrigt emner generelt også, finnes jo nesten ikke mikrososiologi slik jeg ser det.
- **Barne- og ungdomssosiologi.** De har et ganske likt ved NTNU som heter "Barn og Familie" el. lignende.
- **Mediesosiologi, globaliserings sosiologi**
- Jeg kunne tenkt meg **idrettssosiologi** som en ny temaretning. Jeg vet at det ikke er så mange på ISS som sitter på kompetanse på det området, men det er et stort felt, stor nedslagsområde og et team som opptar veldig mange. Vet at de har tilbud om dette ved NTNU. Et slikt tema burde ta opp idrettens rolle og organisering i Norge og Skandinavia. Idrett som oppdragende arena, sosialiseringarena. Konkurranse, makt og vold. Normdannelse i idrettsmiljøer. Stereotyper, holdninger, etc etc. Mye å kunne ta tak i.
- **Barnets rolle i samfunnet.** Dette emnet tilbys på Goldsmiths University Of London. Emnebeskrivelsen lyder som følger: This option considers childhood in the context of the social, political, cultural, and economic. Of importance are the ways in which children are now conceived as distinct social subjects within complex fields of social and economic investment and government. The course considers some of the key debates in the sociology and social theory of childhood (e.g. concerning power, construction, and agency), but does so in the context of central questions regarding the validity and legitimacy of this sociological model of childhood.
- **Det er generelt en skrikende mangel på generell teori i norsk og skandinavisk sosiologi.** Fordypning i samfunnsontologi og samtidsdiagnoser er noe av det mest inspirerende jeg opplever å lese som sosiologistudent og reagerer på signalene som kommer om at klassisk og moderne sosiologi nå skal bakes tettere sammen i ett emne (bachelorutdanningen). Det vil kunne føre til faglig forvirring på flere plan hos sosiologstudentene, som allerede faller fra. Et tettere bekjentskap til fagets røtter må vi kunne ta oss råd til, vår unge faghistorie tatt i betraktning. God kjennskap til klassisk og moderne samfunnsteori vil generere bedre samfunnsforskere enn og forsyne den empiriske forskningen med orienterte fagfolk. Hvorfor gamble på dette? Mitt ønske? Mer generell teori!
- Jeg kunne svært gjerne tenke meg temaspesialiseringsemner som **miljø sosiologi, finans og globalisering** (som de bla. har på Berkeley), **mediesosiologi** og savnet er stort etter en **teoretisk temaspesialisering.** Jeg synes det er vanskelig å si noe konkret om hva innholdet bør være, siden jeg (bare) er en bachelorstudent uten helt oversikt ennå. Men jevnt over ønsker jeg meg emner som jeg føler hører hjemme i den moderniteten jeg kjenner til som født på 90-tallet.

Masterstudentene:

Hvilke temaspesialiseringsemner savner dere i sosiologiutdanningen ved UiO?

Hva skulle innholdet i et slikt emne være? Tilbys et slikt emne ved andre sosiologiutdanninger?

Oppsummering av svarene:

- Religionssosiologi x 4
- Vitenskapsteori x2
- Økonomisk sosiologi x 2
- Kunnskapssosiologi x 2 /Vitenskapssosiologi
- Innvandring og flyktninger x 2
- Mediesosiologi
- Idrettsosiologi
- Forbrukersosiologi
- Fordypning i kvantitativ metode
- Analytisk sosiologi
- Historisk sosiologi
- Konfliktosiologi
- Global sosiologi (men ikke kun globalisering)
- Globalisering
- Fundamentalisme vs. modernisme
- Mediesosiologi
- Medisinsk sosiologi
- Teknologi på masternivå
- Urban sosiologi (samarbeid med samfunnsgeografi)
- Familie og barndom
- Prosjektforum (mer rettet mot arbeidsliv)
- Sosiologien om sivilsamfunnet
- Utsiktede konsekvenser
- Sosiale medier

Svarene i sin helhet:

- stor teori. Det filosofiske fundamentet for sosiologien. Evt. Vitenskapsteori og epistemologi.
- Mediesosiologi? NTNU har det. Idrettsosiologi? Vet ikke om noen som har det, men det er mange som skriver idrettsrelaterte masteroppgaver, tror jeg. Generelt er jeg uenig i mye av kritikken mot instituttet, for øvrig
- Forbrukersosiologi, fordypning i kvantitative metode, analytisk sosiologi og økonomisk sosiologi
- Jeg synes vi burde hatt et eget emne innen kunnskapssosiologi, hvor vitenskapssosiologi inngår, men ikke som eneste type kunnskapssosiologi. Et slikt emne ville måttet inkludere både filosofiske tema, om forholdet mellom natur og erfaring, ontologi og epistemologi, samt mer empirinære teorier om hvordan kunnskap oppstår og formidles lokalt, og mellom lokale grupper/ nettverk/ samfunn. Et fag som fokuserer på kunnskapsproduksjon og kunnskapsformidling kan også være en brobygger mellom "de to kulturer" på blindern. Det finnes masse godt stoff å ta av. Klassikere som Durkheim (primitive classification) og Merton (Science, technology & society in seventeenth century England, pluss pluss), Fleck,

Latour, osv. Det foregår spennende forskning i Norge i dag, som er innen feltet kunnskapssosiologi. Se for eksempel på et av de siste bidragene fra NINA (Figari, H. 2012. Forskeres vurdering av usikkerhet i Naturindeks for Norge. En kunnskapssosiologisk studie. - NINA Rapport 890.). Slik jeg ser det er man ved ISS i en så heldig situasjon at man også sitter på en del ekspertise, som kan knyttes til et slikt fag. Men ekspertisen begynner å bli "oppe i åra" (R. Kalleberg, T. H. Nielsen). ISS bør smi mens hjernen er varmt, slik at nye stipendiater kan knyttes til et slikt fag mens ekspertisen enda er "på huset".

- Oppsummert: Emner som går i dybden på vitenskapsteoretiske spørsmål, som belyser vitenskapelig kunnskapsproduksjon og -institusjoner, samt setter problematikken ibåde et generelt historisk og faghistorisk perspektiv. Prioritert rekkefølge: 1. Vitenskapsteori: Kombiner vitenskapsfilosofi og -sosiologi i fokuset på grunnleggende spørsmål om forklaring, samfunnsfagenes karakter, tverrfaglige relasjoner, historisk framvekst, metodisk og teoretiske utfordringer. I det hele tatt: Alle former for vitenskapsteoretiske grunnlagsproblemer. Bruk særlig delen av SV9101 om «sentrale trekk ved samfunnsvitenskapenes historie, metoder og praksiser, inkludert viktige vitenskapsteoretisk utfordringer innenfor samfunnsfagenes ulike disipliner». <http://www.uio.no/studier/emner/sv/sv/SV9101/> 2. Kunnskapssosiologi: Emner som tar opp studiet av kunnskapsproduksjon og -institusjonalisering, særlig i vitenskapelig forstand og som utdanningssystem. http://www.bsos.umd.edu/socy/People/faculty/Syllabi/socy622_pcolins.pdf 3. Historisk sosiologi: Emner om bruken av historiske metoder og tematikk i sosiologien, og relasjonen mellom disiplinene. Gå særlig inn på bidrag til den historiske sosiologi etter klassikerne. http://www.sociology.mcmaster.ca/documents/undergraduate/course-outlines/2011-2012/3W03_VS_11.pdf
- Konfliktsosiologi - kriger etc, makronivå, se på normene som spiller en rolle i konflikter. f.eks. hvordan Durkheim mente samholdet innad i nasjoner styrkes ved at en har en felles fiende. Global sosiologi - mer om internasjonale hendelser, ikke bare norske. Og for gudsskyld ikke bare globalisering. Og heller ikke bare hva som skjer nå. Det hadde vært interessant å sammenligne f.eks korstog, kolonitid etc. Det er sjelden en i sosiologien på ISS har fått muligheten til å sammenligne verdier gjennom tidene og lignende. En ting er å se på mcdonaldiseringen av samfunnet, men hvorfor settes det ikke opp mot bevegelser som preget verden tidligere, av typen pavekirken? Andre temaer: F.eks. fundamentalisme vs modernisme. Dette hadde vært et fantastisk fag.
- "mediesosiologi" - Ntnu "medisinsk sosiologi" - Ntnu / "medisin og samfunn" - UiT "Religion, statskirke og fundamentalisme" - Universitetet i Hyderabad har sociology of muslim communities og det finnes sikkert mange eksempler på ulike kurs i religionssosiologi. "Utdanningssosiologi" - Berkeley / Hyderabad "Det sosiale mennesket og biologien" - vet ikke "Musikksosiologi" - vet ikke "Modernitetsteorier og andre samfunnsdiagnoser" - vet ikke "Miljøssosiologi" - vet ikke Når det er sagt skulle jeg ønske kurset i "Marginalisering, kriminalitet, kontroll" var mer forskjellig fra det lignende kurset på bachelor. Likheterne mellom kursene er mer slående enn forskjellene.
- Jeg har lenge savnet et emne om teknologi, men det som er på bachelornivå nå ser veldig bra ut. Et lignende på master hadde vært flott. I tillegg er jeg interessert i urban sosiologi, eller bymessig sosiologi, og synes det burde være et tydeligere samarbeid med bygeografien i samfunnsgeografi - bla så passer ingen bygeografi-emner inn i sosiologimasteren, noe som er svært uheldig.
- Innvandring og flyktninger

- Økonomisk sosiologi. Dagsaktuelt og nyttig i jobbsammenheng
- Saknar egentligen inte en temaspecialisering, men önskar mig fler val i teorifördjupning (sos4011). Faget "Boudieu, Foucault, Habermas og kjønn" känns som lite täckande om man vill gå vidare med ex. velferdsstat, familj eller migration.
- Savner kanskje et emne som går på "fremmede" kulturer, kjønn og religion. Hvordan spiller makt, stat og religion sammen? Ikke bare i Norge, men også i andre verdensdeler. En komparativ analyse om staten og religionens plass i Skandinavia og i f.eks. Midtøsten - en region det er viktig å forstå de moderne strømningene i, noe jeg mener sosiologi faget kan gjøre, i hvert fall mene noe om.
- Helsesosiologi
- Religions-sosiologi. Med tanke på hvordan Oslo utvikler seg med stadig flere muslimer ville dette vært en viktig retning å ha på UiO.
- Jeg skulle gjerne hatt et temaspesialiseringsemne som gikk på familie og barndomssosiologi. Et lignende emne tilbys ved NTNU:
<http://www.ntnu.no/studier/emner/SOS3505#tab=omEmnet> Også et emne tilsvarende OLA-studentenes prosjektforum burde være et tilbud for sosiologistudenter som ønsker å rette seg mer mot arbeidslivet.
- Jeg ønsker generelt at sosiologien skal brukes til å vise det store bildet i de små tinga. Det er i stor grad dette som møter sosiologer ute i arbeidslivet og det er ikke sånn at store temaer som "klasse", "familie" og "rus" tapes av syne om man lager mer spesifikke, smale fag som tar opp disse temaene. Det finnes "småfag" på andre fakulteter. Et eksempel på dette er Bob Dylan-faget ved HF, som engasjerte mange studenter, fikk stor oppslutning, mediedekning og brukte av ressurser også utenfor academia. Personlig kunne jeg tenke meg et fag om frivillighet, f.eks. kalt "sosiologien om sivilsamfunnet". Et fag for sosiologer som trenger en forståelse av hele sivilsamfunnet og dets kobling til andre samfunnssfærer i arbeidslivet. Et eget fag som ser på den spennende utviklinga innen sivilsamfunnet og knytter "den nye frivilligheten" opp mot det postmoderne individualitetsforståelsen. Et annet fag jeg kunne tenke meg er religionssosiologi. Religion spiller en stor rolle i dagens samfunn og konfliktområder verden rundt. Her vet jeg at det finnes ekspertise som kan hentes inn. Et forslag er førsteamanuensis Lars Laird Eriksen ved Menighetsfakultetet, tidligere seminarleder ved UiO. Om jeg kunne velge et tidligere tilbudt fag ved ISS, ville jeg valgt "Utilsiktede konsekvenser" og jeg tror ikke jeg er alene om det. Ettersom emnebeskrivelsen har blitt liggende ute som et spøkelse av et kjært barn, har dette på sett og vis blitt et bilde på hvor lite engasjerende dagens tilbud er. Dette er et emne som umiddelbart trekker på den sosiologiske fantasien. For å ta opp igjen tråden om smalere fag (frivillighet og religion er tross alt breie temaer som lett kan rettferdiggjøres): Hva med et eget fag om bruk av sosiale medier sett i lys av Goffmans teorier? Eller et fag om kulinariske gleder? Mertons overraskende vendinger hadde definitivt fortjent et fag. Hva med "kjærlighet"? -Gjennom dette temaet kan man eksempelvis belyse sosiale normer, familiens utvikling og kjønnsperspektiver. Forøvrig bør man kunne sette krav til at studentene har lært tidligere gjennomgått stoff. Jeg ble veldig skuffa da vi tok opp stoffet fra første semester i temaspesialiseringfaget på bachelor. Dere kan forvente at jeg kan mer. Og jeg vil kunne forvente å få fersk forskning og et høyere nivå for forståelse. Jeg ønsker meg et fakultet som trigger den sosiologiske fantasien også i bachelorundervisninga.